

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Készlet nem adatik vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A süllytőben minden garmondosor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt díszbetűt a körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden □ centiméter után 8 kr számíttatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A közigazgatási bizottság üléséből.

— S.-a.-Ujhely, 1890. okt. 9. —

Főispán ömeltósága nyájasan köszöntvén a bizottság tagjait, elnöki székét elfoglalta.

Az alispánnak szeptember havi jelentéséből aggódva hallotta a bizottság, hogy az Amerikába való kivándorlás a multakhoz mérten most nagyobb arányokat kezd ölteni, különösen a tokaji és a szerencsi járásokban. Kufár szellemű és lelketlen ágensek valóságos rabszolga-kereskedést üznek a hálójukba kerített együgyű emberekkel. (Bizonyítja ezt az a legújabb történet is, mely a mai szám Különfélék c. rovatában Póru! járt Amerikások c. alatt olvasható. Szerk.) Fájdalom, a nyilvánosan eltiltott de a titokban dédelgetett kivándorlás következtében már oda jutottunk, hogy nemcsak a mezőgazdaságnál szenvedjük visszahatását a kellő számú és erejű munkáskéz hiányának, hanem az egyes családok háztartásában is kezd gondot okozni a cseléd válság. Diószeghy János kb. tag világosította föl a helyzetet. Tudomása szerint itt Ujhelyben az Amerikába való kivándorlás láza már annyira erőt vett a házi cseléd-eken, hogy otthon, uton, utfélen sőt éjjeli összejövetelek alkalmával is csak Amerikáról folyó köztük a beszéd s alig akad közülök olyan, aki el nem volna fogódva a kivándorlás vágyától. Szerviczky Ödön kb. tag felszólalása szerint ugyan az a helyzet a Bodroglókön is, hol a népbolondító szerepet bizonyos ladmaczi ágens üzi. — Ömeltósága meg van győződve arról, hogy míg a multban 50%-át visszakaptuk az Amerikába kivándoroltaknak, ma nem számíthatunk többre a 10%-nél. A köztársadalomra e pótlhatatlan számbeli veszteségen kívül még egy újabb nagy mizéria is sulyosodik, és ez az, hogy a kivándorlás láza ma már teljesen meglazította a családi élet kötelékeit. Eddig a családfo, ha kivándorolt és jól ment dolga, keresményének feleslegét hazaküldötte nejének, gyermekeinek. Ma az itthon maradt család szükségét lát, sőt a gyermekek még édes anyjuktól is itthon hagyatva, szívtelenül oda vannak dobva a nyomornak, s ha társadalom nem könyörül rajtuk, hi vannak szolgáltatva az elpusztulás veszedelmének. Ezt tudja, ezt látva, keserves lelkiismereti furdalást érezhetnek mindazok, kik évekkal ezelőtt, mikor a kivándorlás ingere és a meggazdagodás vágya mozgatni kezdte a lakosságot, nem visszatartani, de rábeszélni iparkodtak a tanácsért

hozzájuk folyamodókat — Az álom, az ábrándkép jel foszlott, előttünk van a családás. Vannak községek, melyek a papságnak stólaris jövedelmet ez idő szerint már nem hajtanak. — Ilyen és ehhez hasonló tapasztalatok nyertek kifejezést az amerikai kivándorlás kérdése fölött folytatott eszmecsereben. Mindezek alapján felhívták a járási főszolgabírák, különösen pedig az ujhelyi, bodroglókői, tokaji és szerencsi járások főszolgabírái, hogy a kivándorlás mérséklése céljából életbe léptetett szabályrendeletnek felelősség terhe alatt eleget tegyenek, intézkedéseikről és tapasztalataikról a legközelebb tartandó közg. biz. ülés elé jelentést adjanak.

Diószeghy János e tárggyal kapcsolatban fel-említette, hogy a M. É. K. V. államosítása óta, dacára a ministertől nyert biztosításnak, az ujhelyi gyártelep munkásainak létszáma folytonosan apaszatlik s eddig vagy 80 munkást bocsátottak el a szolgálatból.

Méltó aggodalom tölti el, kivált azokat a háztulajdonosokat, kik arra a reménységre és megnyugtatóra építettek, hogy az államosítás a vasuti gyártelep munkás személyzetében kedvezőlen változást okozni nem fog. Indítványozza, hogy a nagy közönség megnyugtatóra végett e tárgyban a keresk. miniszterhez kérdés intéztesék. Az indítvány helyesléssel találkozott.

Horváth J. tb. főjegyző előadta a pénztári állapotokról szóló jelentést, mely szerint a III. évnegyev végén a vármegyei pénztárnak 110,581 ft 69¹/₂ kr. pénzkészlete volt; és pedig a házi pénztárban; 272 ft 97 kr.; az úti pénztárban: 8847 ft 26 kr.; a betegápolásiban: 1826 ft 16 kr.; a közigazgatási letéti pénztárban: (1862—1890) 49,588 ft 46 kr.; a kiededárvaik alapján: 10 ft 67 kr.; a községi és körjegyzők nyugdíjalapjában: 27,595 ft 89¹/₂ kr.; a mértékhitelítés alapján: 726 ft 73 kr.; a közmivvelődés alapján: 15,844 ft 23 kr.; a katonabeszállásolás alapján: 575 ft 03 kr.; a várm. tisztviselők nyugdíjalapjában: 52,968 ft 67¹/₂ kr.; a hadászati utak alapján: 5159 ft 56 kr.; az állategész-ségi bírság alapján: 134 ft 73 kr. — Kintlévő követelése van: 85,985 ft 23¹/₂ kr. és pedig, — közmunkaváltás hátrálékban: 39,837 ft 76 kr.; betegápolási pótdobban: 20,041 ft 01¹/₂ kr.; tisztviselői nyő. pótdobban: 10,634 ft 64¹/₂ kr.; közmivvelődési pótdobban: 10,959 ft 73¹/₂ kr.; katonabeszállásolási pótdobban: 4512 ft 08 kr. A hátrálék több lévén, mint a folyó évi kivetés, felhívták a j. főszol-

gabírák, hogy annak behajtásáról fokozott erővel gondoskodjanak.

Mád község példáját követve a vele szomszédos községek is folyamodtak, hogy a filokszeria által semmivé tett szőlőterületeiken elveszett jövedelemnek némi-nemü kárpótolhatóságéig dohányt termeszthessenek. Folyamodásuk pártolással küldetett föl a pénzügyminiszterhez, egyszersmind ügyüknek támogatására főispán ömeltósága is felkérte, aki közbenjárását szívesen megígérte.

Az állami utakra kiszállított kavics átvételéhez bizalmi férfiakul kijelöltettek: Nagy Barnabás, Nemthy Ödön, Petrakovics József, Potoczky Kálmán, és Thuránszky Ferenc.

A sztrokai j. főszolgabírája a petőfalvi konkrét eset fölemlítésével jelentés tett arról a szabálytalanságról, melyet a fogyasztási adó kivételénél, a községi pecsét felhasználásával, követett el a pénzügyörtség; 16 ft borfogyasztási adót rótt Petőfalvára, ahol nem egy év alatt, de egy ember élet alatt sem mérnek el 16 ft áru bort, mert ott ember emlékezete óta csak pálinkától vigadnak a lakosok. A feljelentett eset megvizsgálás és jelentéstétel végett a p. ü. igazgatónak kiadott.

Karsa Ferenc h. elnök jelentése szerint (Paysoss Andor elnök beteg) szeptemberben elintézt az árvaszék 1689 ügydarabot, a hátralék: 459 db.

Chyzer Kornél dr. főorvos jelentése szerint a közegészség viszonyai általában megnyugtatók. A difteritisz, vörheny megszűnt. Vérhas sűrűn jelentkezett. B. Zsadányban 385 egyén került vizsgálat alá, ezek között 32 trahomásnak tátaltaván orvosi kezelés alatt vannak. Adonyi Mór dr. körorvosa betegek gyógyítását teljes odaadással teljesíti. A szerencsi cukorgyár igazgatósága újabban 20 munkás részére építtetett célszerű lakást.

Hlavathy József, kir. ügyész jelentette, hogy a kir. törvényeségi fogházban szeptember végén a létszám 271 volt, elítél 192. A börtönegészség kedvező, az élelmezés ellen panasz nem volt.

Nemes Lajos, kir. tanfelügyelő előterjesztése alapján Herskovics Hermán és Fénykövi Jakab, tokaji izr. hitközségi tanítók, minthogy az ellenükben immoralitás címén emelt vádat a kirtörvényszék elejtette, a fegyelmi vizsgálat alól felmentetvén, működésük körébe visszahelyeztetni rendeltettek. Weisz Mária, okl. tanítónő, S.-a.-Ujhelyben nyitott magántanintézete számára nyil-

TÁRCA.

Ki van az én szemem sirva...

Szállnak, szállnak hosszú évek...

Sárga lombok mit beszélnek?

Mindegyikre az van írva:

»Ki van az én szemem sirva!«

Oh milyen szép volt az álom, —

Oh milyen hiába várom!

Más van a sorskönyvbe írva:

»Mert a rózsámat más bírja!«

Úgy elmúlik minden, minden

Sohajomban, könyeimben!

Csak az nem, hogy szőszegő lett...

»Pedig fogadta az egyet!«

Oh ha újra visszajönne,

Soha többé el nem menne!

Megtalálnám jókedvemet,

Csak még egyszer mondá, hogy:

»Rajtam kívül mást nem szeret

Sohasem!«

Barna

Mikor három bolond tesz egy párt.

(Elbeszélés három fejezetben.)

A „Zemplén” számára írta: Mészáros Sándor.

II. Fejezet.

(Folytatás.)

Istenem, hány száz, meg száz embert halottam már így felsőhajtani — de jó is azoknak az uraknak én Istenem!

S ha kérdeztem volna miért?.. bizonyosan a felelet mindannyinak ajkáról egyformán hangzott volna — mert hát no, úr, él kényelmesen, azt tesz a mit akar, úgy él a hogy akar; de bizonyára a kérdésre felelő elhallgatta volna a főt, a miért ur szeretne lenni s a miért megirigyelte életüket, hogy azok nem dolgoznak semmit.

Hát azoknak a régiebb időkben élt uraknak hogy ne lett volna még több irigyük, mint a maiaknak. Amazok ugyszólván kis királyok voltak?! Egyet mutatok mindjárt.

Matyi ezalatt ütötte a vasat, szürszabó képében, már tudniillik a második bíró lánya körül.

A dolgot vasnak nézve, meg is puhította ész-kohójában, meg meg is kalapálta annyira, hogy második bíró uram, mikor Matyink az el-lapított dolgot nyelve hegyére vette, azt mondta rá:

— Jól van fiam, lányom neked adom, úgy látom, összeakadt a szívetek, mint két ballan-koró, mit a szél üzve a pusztán összeakasztódtak; hanem miből is éltek hadd hallom, mert szürszabásból nem igen élhettek meg, mestersé-

geden kívül meg másod — tudtommal nincs.

Csak ez a szó kellett Matyink. Megfeszítette e szóra úgy a mellét, hogy két gomb a mándlijáról mindjárt lepatant s még tovább feszíti, ha bíró uram azt nem találja mondani, hogy — a feszítés a szürszabóság mellé csak árnyék, ezt pedig jobb lesz a határon kívül hagyni.

— Jól van nemzetes uram, én tudom miért feszítetek. Ha nekem adja lányát, biztosítok neki ötven »redemptus hold« földet.

A második bíró uram ijedten nézett Matyira s azt hitte, félrebeszél.

— Mit is mondtál fiam?

— Mihelyt eladó ötven »redemptus hold föld lesz, megveszem s lányára iratom.

— Érted te azt fiam a mit mondasz?..

— Értem-e?.. Nagyon. Nézze-e nemzetes uram, olvassa el.

Matyi azt a darab papirost mutatta, melyre bácsija írta, hogy esküvőjibe bele egyezik.

— Ezt Fekete János tekintetes uram írta?..

— Az bizony; lakadalmamra meg adott egy tinót, meg öt tokjut, meg még valamit, a miből kitelik ötven »redemptus hold föld ára.

A bíró felugrott, megnyalábolta Matyit, hogy szinte az meg most majd nem azt kérdezte a bírótól, ha valjon tudja-e mit tesz?.. hiszen kiszorítja a lelkét.

— Gyere be párom! kiáltott a bíró. Gyere hamar. Zsuzsi te is gyere be!

Bíróné s lánya bejöttek s el nem tudták gondolni, mi lehette a bírót, hogy úgy szorongatja Matyit.

— Zsuzsi lányom, szeretted-e a főbíró fiát?..

vánossági jellegért folyamodván, kérelme pártólólág felterjesztetett a kultuszministerhez.

Beeske Bálint kérdést intézett a kir. tanfelügyelőhöz, van-e tudomása arról a zugiskoláról, mely a kir. adóhivatal tőzsomszédságában van. Ebben az iskolában korán reggeltől késő estig 100—200 zsidógyerek siketítő lármával „gajdol.” Tanfelügyelő felelte, hogy az nem zugiskola (közbeszólás: zügiskola!) hanem az építkező szefárd-hitfelekezetnek ideiglenes és nyilvánossági joggal bíró iskolahelyisége. Ha az iskolai órákon kívül zajonganak benne, az ellen tenni nem az ő, hanem az utcai rendőrség dolga. — Ily értelemben való intézkedésre a főszolgabíró utasított.

Hösch Dezső kir. főmérnök havi jelentése szerint az állami utak jó karban vannak, Fischer Gusztáv br. vállalkozó az állami utakra rendelt fedőanyagot kellő időre kiszállította. S.-Patak a vencesellői utra utalt közmunkájából még semmit sem teljesített. A perbenyiki tüzkárosultaknak közmunka-tartozását elengedtetni véleményezte; elengedtetett. A vármegye tulajdonát képező város hidaknak vámszedésre való jogosultsága ez év végén megszűnővén annak újabb öt évre leendő kiterjesztése iránt a keresk. ministerhez felterjesztés intéztetett.

Beeske Bálint, kir. pénzügyigazgató, jelentése szerint a közadók befizetése a multioz mérten nagyon kedvező volt. Egyenes adóban befolyt ez évi szept. hó végéig: 143,156 ft 23¹/₂ kr most több 77,706 ft 38¹/₂ krral, hátralékban maradt: 970,098 ft 07¹/₂ kr; hadmentességi díjra befizettetett: 7109 ft 75 kr, most több 5903 ft 61 krral, hátralék ennél az adóemnél: 52,126 ft 15 kr.

Madár András kivételes nősülési engedelemeért folyamodott; kérelme teljesített.

Végül öméltsága elmondotta, hogy a 10 szolgabírói hivatal vizsgálatát befejezván, csak örvendet tapasztalt mindenikről. Pontosság és rend tekintetében az öt felső járás mi kívánivalót sem hagy maga után. Hozzájuk sorakozik az ujhelyi is.

A d. e. 9-kor kezdődő ülés d. u. 1¹/₂-kor végződött.

Vármegyei ügyek.

A vármegyei állandó választmány holnap d. e. 9-kor főispán öméltságának elnöklete alatt ülést tart.

A kereskedelmi minister Pogány Gerő dr. nagymihályi körvosznak megengedte, hogy a nagymihályi és bánóci vasuti marharakodó állomásokon az állatszemező szakértői teendőket végezhesse.

A ragados száj- és körömfájás fellépett S.-a. Ujhelyben, továbbá a sztrópkai járásban fekvő Valkó, Kelcse, N.-Brezsnyicze, Piskorócz és Petőfalva községek szarvasmarha állományában; ellenben megszűnt: Vily és Vitány községekben.

Hírek a nagyvilágból.

Államférfiak találkozása. A *National Ztg.* jelenti, hogy *Kálnoky*, *Capriotti* és *Crispi* külügyministerek legközelebb találkozni fognak.

Ausztria nagyobbodása. A legközelebbi határkiigazítás alkalmával Olaszország Pimierónál három négyzetkilométernyi területről mond Ausztria javára.

György, görög király, e napokban Bécsset ut-

Szemlesütés, pirulás. kötő sarka tépés a kérdésre minden felelet.

— Hát Matyit szereted-e?..

Egy szemérmes pillantás Matyira, még pirulobb arc, kegyetlenebb kötő-tépés.

— No, felelj hát!..

— Mit akar kend avval a lánnyal, szólt a bíróné.

— Először hadd szóljon. Szereted-e?..

— Szeretem! Volt a batoratlan felelet.

— Eredj fiam, mond a bíró Matyinak, ott van lánynom, öleld meg, csókold meg, mátol fogva a menyasszonyod. Az ötven redemptus hold földet meg holnap megvedd, én mondom, mert kitekerem a nyakad. Van eladó, akár száz is. Tegnap jelentette be három gazda is, hogy földjei eladók. Husz holdat adok én is. Egy tinót adsz te öt ürüvel, adok annyit én is, elég lesz lakodalomra. Borom van nekem, csirkém, kappanom, kácsám, pulykám, libám, más egyéb is van nekem. Öleld meg hát Zsuzsit, vagy nem szereted?..

— És Matyi, meg Zsuzsi, a mit máskor titokban, elrejtett helyen megtettek az erős tilalom dacára, most az uncsolásra, szabadjába nem merték tenni.

— De apjuk, az istenért, méltatlankodott bíróné, mit csinál kend?.. Többet ivott ma megint mint kellett volna ugy-e? Nem hogy lefeküdné, kialudná magát, hanem még bajt csinál. Gyere lánynom.

Az csak hadd maradjon, te meg gyere utánam párom, mondok valamit, mondá bíró uram, s egyszersmind huzta maga után élete párját a másik szobába, hol aztán elmondta neki, mit

ba ejtette s hosszabb látogatást tett *Kálnoky* gróf külügyministernél.

A hollandi király betegsége annyira súlyossá vált, hogy el vannak készülve a legrosszabb fordulat bekövetkezésére.

Vilmos német császár Bécsben a nevét viselő 50-ik (magyar) gyalogezredből többeket rendjelekkel tüntetett ki, négy altisztet is.

Boszniába. Miskolczról az 5. számú házi ezrednek második zászlóalját áthelyezték Boszniába; ellenben Boszniából Aradra haza hozták a 33-ik gyalogezrednek egy zászlóalját.

Crispi, az olasz királyságnak vezérpolitikusa, a florenci lakomán mondott nagy beszédében kifejezte, hogy Olaszország a hármass szövetség fennállásában látja Európa természetes egyensúlyának s a világbéke tartósságának legfőbb biztosítékát.

A cár élete ellen, vadászat közben t. hó 4-én merényletet követtek el; a feléje dobott dinamit bombának egy szilánkjá megsebesítette a lábát.

Hírek az országból.

Október hatodika Aradon. A tizenhárom aradi vértanu emléksobrának leleplezési ünnepén Arad zászló- és virágdiszbe öltözött. Az ünnepi vendégek számát már okt. 5-én 15—20 ezerre becsülték. Az 1848/49-iki honvédek száza egykori egyenruhájukba öltözve jelentek meg s képviselve volt a szabadságharcbeli összes legyvernemnek formaruhája. Megható jelenetei a viszontlátásnak, mentek végbe az agg vitézek között, kik a vasuti pályaházból kivont karddal, tompa dobpergés taktusában haladva vonultak be a városba. Okt. 5-én, d. u. 3 órakor az öreg honvédek tisztelegtek *Damjanich* János tábornok özvegyénél, aki fuldokló zokogás közt csak pár szóval birt felelni üdvözlőkre. Jelen volt *Klapka* tábornok és *Barócs* Sándor minorita, a 81 éves aggastyán is, a vértanuk gyóntató papjai közül az egyetlen élő. Azt beszéli, hogy *Kiss* Ernő és *Schweidel*, a golyóhalálra ítélt vértanuk közül nem halt meg rögtön a lövés után s egy ismeretlen a jelenlétből stíléttel adta meg *Schweidel*nek a kegyelem-döfést. A vértanuk ünnepnapján fonséges kép volt a szobor körül egybesereglett 20—30000 főnyi néptenger. Maga a szobor csoportozat következő részletekből áll: a szobor főhomlokzatán van elhelyezve az *Ébredő szabadság* nemtője, a déli oldal lépcsőjét a *Haldokló harcok* csoportja foglalja el, a keleti oldalon van az *Aldosatkészség*, átelenes oldalon a *Harcakészség* nemtőjének szobor csoportozata, fent az ormón a *Hungaria* szobor áll cserkoszorut nyujtva előre jobb kezével, lent a szobor alapzatán környöskörül a tizenhárom vértanunak domborműve mellszobrai ékeskednek. mindenik a maga nemében egy-egy műremek s a megszólalásig élethű ábrázolás. A hazaszeretet e magasztos ünnepnapjának lélekemelő lefolyását részletesen, térszúke miatt mi le nem írhatjuk. Mikor *Szalacz* Gyula, aradi polgármester, beszéde közben lehullott a lepel: a közönség önkénytelen elhatározással a *Himnusz-t* zendítette rá, *Zala* György szobrászt, ki a mítörténelmi beccsel is bíró szoborművét megalkotta lelkesen megéjlenézték. *Palágyi* Lajosnak pályanyertes ódját Somló Sándor, az aradi színháztagja szavaltta el. A költőt és szavaltót tapok közt éltették. *Lukácsy* Miklós történelmi emlékbeszédet mondott. Végre a dalegyesületek a *Szózatot* énekeltek. Megszámlálhatatlan sok a

Matyitól hallott s nagyobb igazságnak okáért felmutatta Fekete János uram levelét.

Ilyen argumentomokra maga bíróné is megszédült s azt mondta, no hát akkor jól van minden. Három a Fekete testvér, a legöregebb kitett magáért! Ha tesz, ugy Matyi gazdag lesz, de igen.

Hogy a két fiatal magára maradt, félve közeledtek egymáshoz s bizony-bizony megtörtént, mi minden szerelmes páron megtörténik, ha magukra maradnak, — ölelkeztek, s az ölelközést megcifrálták egy egy csattanós csókkal.

Mikor Matyi hazafelé baktatott nagy hangon dudolva a nagy kedvnek miatta, hányva-vetve a rózsás jövő terveit ész-serpenyőjében, akkor gondolt valakire, bácsijára, a gazdag János bácsira, s azt gondolta, hogy én istenem, az csak az igen sokból egy parányit adott neki és milyen boldoggá tette!.. Hát ő, a dusgazdag, a száz meg száz ezrekkel bíró milyen boldog lehet?

— És a gondolatlan megtermett a másik gondolat is, mit már sóhajtás kísért. S ez, már irigység volt. Irigyelte a vagyont, magának szeretett volna annyit; pedig ő kevéssel boldogabb volt, mint csak el is képzelhette volna igazán.

Otthon atyjával elkezdett tervezgetni. Három ezer forintjuk van. Egy hold redemptus földnek ára 40 ft. Ötven holdnak ára kerekszám 2000 ft. Marad még ezer forint. A lány is kap 20 hold földet, lesz így hetven hold. Hetven holdhoz kell hat ökor, jó termések öt év alatt behoznak, félre téve ismét tíz holdat; a mesterség is csak hajt valamit s így — tíz év múlva kétszereződik a vagyon; a lány apja meg a husz holdhoz ad szőlőt

szoruk száma, értékük egész nagy vagyon. Délután az aradi ifjuság a vértanuknak a zsigmondházi határban lévő vesztőhelyéhez zárandokolt roppant embertömeg kíséretében. Itt *Tisza* Lajos mondott beszédet az aradi honvéd-egyesület nevében, utána a lelkesedés zajos kitérései közt *Barabás* Béla ügyv. beszélt a többek közt mondván: „Aki nem tanult meg imádkozni, menjen a tengerre; aki nem érzi minden csepp vérében, szívének minden dobbanásában a hazaszeretnek lélekemelő melegét, — az jöjjön ide!” Beszédét végezvén megkoszoruzta az obeliszket. Az ifjuság szónoka, *Barabás*, után még *Hentaller* Lajos orsz. gy. képviselő mondott rövid lelkesítő beszédet hálásan emlékeztetvén meg *Kazinczy* Lajosról és *Lenkey* Jánosról, kik a hazáért áldozván fel életüket, méltók arra, hogy a 13 vértanu emlékünnepeit áldás szálljon emlékezetükre. Este a város ki volt világítva, a színházban pedig diszeloadás volt. — özv. *Damjanich* Jánosné ajtatosan imádkozva sokáig időzött a vesztőhelyen. Aradról Temesvárra utazott és *Dessewffy* püspök vendégszeretét élvezte.

Komócsy József írónak és költőnek az irodalom terén kifejtett munkássága elismerésül Öfelsége a *Ferenc-József-rend* lovagkeresztjét adományozta.

A közigazgatás reformja. *Szapáry* Gyula gf. ministerelnök a képviselő ház pénzügyi bizottságának ülésén hozza intézett kérdése adott feleletében kifejezte, hogy a kormánynak eltökélt szándéka a reform-javaslatokat a lehető legrövidebb idő alatt s legkésőbb a jövő évi január hóban előterjeszteni.

A zóna-tarifa hatása. A magyar államvasutaknak idei üzleteredményéről szóló miniszteri előterjesztés szerint f. hó 7. éig az államvasutak 14, 133 000 fnyi bevételi fölösleget szállítottak az állampénztárba, vagyis a mult év megfelelő szakához viszonyítva mostan többet 4, 933, 000 fittal.

Különlélek.

(Legfelsőbb adomány.) Öfelsége kabinet irodája Dalibor Ferenc tolcsvai, Csaszin Albert klenovai, Hugyecz Pál sámogyi, Szedlár Endre peticsi néptanítóknak egyenként 15—15 ftot, *Ferencsik* Ödön lasztoméri lelkésznek pedig 30 ft királyi adományt küldött.

(Személyi hir.) Molnár Viktor dr. temesi főispán f. hó 10-én este S.-a-Ujhelybe érkezett s pár napig itt marad. Isten hozta!

(Október hatodikát) az örök emlékezetű gyásznap negyvenegyedik évfordulóját *Ujhelyben* is megünnepeleék. A kegyesrendiek templomában ez alkalommal rekviemet tartottak, melyen nagy számu közönségen kívül a gimnáziumi és r. k. elemi iskolai tanuló ifjuság teljes számmal vett részt. Gyászmise után az ifjusághoz *Kapás* Aurél tanár a mult idők gyászos eseményeit tárgyzó hazafias szellemű beszédet intézett. — *Tolcsván* is megünnepeleék az aradi vértanuknak gyászos emléknapiját. *Mitrovich* Elek gör. kath. lelkész, vallás külömbiség nélkül nagyszámu közönség és a községi előjáróság jelenlétében gyászmisét mondott. Istentisztelet végeztével küldöttség ment a lelkész lakására megköszönni hazafias buzgóságát és rekviemet. — *Sárospatakon* is ünnepnap volt október 6-ika. A nagy nap megünneplését a főiskola tanári kara kezdeményezte. Kilenc órakor

is, van neki elég s így boruk is lesz elég; az ezer forintot meg majd ki adják interesre, azon is vesznek valamit; — így számított atya s fiu.

De hagyjuk őket, fessék a jövőt piros színel, lássák szépnek; szegények, látták eddig sokszor igen feketének is, mint sok más ezer mesterember, ha eljött az üzleti pangás s a tanult mesterség mellett el kellett menni napszámba kapálni a maga kenyereén — öt garasért.

A gazdagság, suta kézel kezelve, egy igen nagy betegség.

Ilyen betegségbe volt Fekete Gábor is, kit ez az egy betegség nem magányosan keresett fel, ott volt mellette hatalmas segítségül a másik, a még nagyobb, az agglegénység.

A már mindenben elfáradt test, a zaklatott lélek, mely a világ mindenféle gyönyörein keresztül ment, utóiznek megtartva magának az undort — pihenni vágyott, sovárgott a csendért, s e vágyás már maga egy betegség volt, mert kielégtetlen maradt.

A gondolat az agyban egymást érte, hogy így, meg ugy lesz jobb megpihenni, de a kaján irigységgel telt bizalmatlanság mindenki irányában, mi az agglegények átka — üzte, ragadta tovább a töprengés világába, hol folyton az a gondolat kergette: — ez a rengeteg vagyon kire maradjon?.. Talán azokra, kik távoli rokonaim, de titkon halálom után sóvárgók?.. Ejh, okosabb volt bányám, elbolondizálta (ostobán az igaz) minden vagyonát s most itt-ott régi barátjainál élőködik — de gond nélkül. István is ad neki, én is, hiszen vérünkben való; ruhát kap, enni kap, pipa, dohány,

Folytatás a mellékleten.

megkondult a reformátusok nagy templomában az ünnepeket jelző harang, a melyet visszhangozott a főiskola nagy csengőgyűje. A gimnáziumi tanárok és tanítványaik zászló alatt vonultak az ev. ref. templomba. Ott volt már a város képviselője a bíró vezetése alatt; ott voltak az állami tanítóképző tanárai s növendékei, továbbá felekezeti különbség nélkül minden rendű és rangú férfiak és nők. Az alkalmi imát a főiskola papja, *Mitrovics Gyula* mondta. A gyülekezeten erőt vett az ima hatása alatt a fájdalom s csendes zokogásban áldoztak sokan a feledhetetlen 13 vértanu emlékének. Ima után a főiskolai dalárda énekelte el a *Kölcséy-himnusz*t.

(Időjárásunk) az okt. 7-iki derült meleg, pompás szép nap után komor őszi jelleget öltött; 8-án, déltájban, ugy elsötétedett, hogy lám pát kellett gyújtani, később orkán erejű szél támadt csipős hideggel; — 9-ére viradólág fagypontra alá szállott a hőmérő *s hatalmas der volt*. Még délben sem birt a zérus fölött 4 foknál feljebb emelkedni a hőmérő. Azóta a fűtött szoba jól esik, a téli kabát elkél; — 10-én megszűnt a szél s csendes eső esett. Tegnap megenyhült, de borongós maradt, pedig a szűretre nagyon kívántának a tartós szép időjárás. Szepcseváralján pénteken egész naphavazott.

(Városi ügyek.) A f. évi szeptember 27-én tartott képviselőtestületi közgyűlésben következő tárgyak képezték a napirendet: olvastatott a fenálló 60000 forintos kölcsön konvertálása és a honvédségi laktanya kibővítésére szükséges 25000 fős kölcsön kieszközölése iránt kiküldött bizottság jelentése, melynek a lapján a 60.000 fős kölcsön konvertálásának elejtése mellett a 25000 fős új kölcsön felvétele névszerinti szavazással elhatározatott s annak kieszközölésével *Ambrósy Nándor* képv. test. tag bizatott meg; ekként a lapunk mult számában közölt 20000 fős kölcsön felvételére vonatkozó határozat hatályon kívül helyeztetett. A felveendő új kölcsön összegének felmérése az építkezési költségek szaporodásában s a régi raktári épület helyreállításában találja magyarázatát. — A községeknek a nm. belügyministerium által elrendelt vizsgálatához a képv. test. részéről *Kiss Ödön* és *Zinner Henrik* kildettek ki. — A nm. kereskedelmi m. kir. ministeriumnak táviró oszlopok szállítására vonatkozó pályázati hirdetménye alapján a város előljárósága megbizatot, hogy a pályázati ajánlatot adja be. — A vágóhid-díjjaknak a pénztár általi kezelésére vonatkozó állatorvosi jelentés, véleményes előterjesztés tétele végzett a számvevő bizottságnak kiadatott. — *Ember Ernő* Mihály indítványa következtén az adókezelő jegyző utasított, hogy a f. évi adóösszeírás alkalmával a városban letelepedett idegen községi illetőségű egyéneket írja össze s az összeírású jegyzéket annak idején mutassa be. — A rendőrbiztos jelentése következtén utasított a város főbírája, hogy a Bohus féle ház előtti közút felső részét boltozattal és vasajtóval láttassa el s abba egy új szivattyu szerkezetet állíttatott be. — Olvastatott végül a vármegye közigazgatási bizottságának a papsor-utca rendezése tárgyában kelt határozata, melylyel a hozzájárulási arányt megállapító elsőfoku határozat harmadfokban is jóváhagyatott; a határozat

néha kártyára is — jut neki. Ez a legboldogabb ember. S e gondolat után felkelt benne a józan ész szava is. Te, Gábor, nézd azokat a szegény rokonokat, keress ki közülök néhányat, segéld fel őket, meglásd, miként szeretnek azok, meglásd mily örömmé teszik napjaid s nem-e örül majd a te szived is igen, ha látod jól tettél, segítettél a nyomorultakon.

Igen, szolt bensőjében az ellenvetés szava; de jönnek-e csak felém is, néznek-e csak közlembem is?

Jaj barátom, szolt a lelkiismeret, te nem-e ugy kergeted sorba el ajtód elől őket, midőn nyomorukban hozzád fordultak? Lásd az ember is, a nyomorban sinlő ember is, csak bizonyos pontig alázhatja meg magát, ha tovább alázna magát, nem a nyomor látszanék már, hanem a szemtelen tolakodás; egykor elutasítottad őket s többé nem jönnek ajtódhoz.

Es e gondolatra, mi azonban a lelkiismeret szava volt — felveté fejt. — Jól van, mondá halkan, majd sorba nézem én rokonaimat s a kik érdemesek, segélem, házamba telepitem őket és lesznek családos ember, ők lesznek családom, én az atya.

A gondolat szép volt, de miként ütött ki? Eltorzítva arcát, koldusnak öltözve elkezdte a legközelebbi rokonnál a kéregetést s a kapott kenyeret éve azt mondja:

Hallottak-e már ilyent? Ő a szegény otthon nélküli koldus alamizsnát kért a gazdagnál, ott a kastélyos urnál, valami Fekete Gábor nagyságos urnál, hát el üzték, egy falat kenyér nélkül. — Hagyja el, mond a tenyeres-talpas kővér gazdasszony, mi csak rokonai vagyunk, hát nem idegen, mégis, mikor oda mentünk, hogy szükségbe voltunk kérni néhány véka búzát, hallja csak öreg, azt mondta az az irigy, zsugori, hogy minek

tudomásul vétetvén, a gyalogjáró az utca déli oldalán a jövő évben ki fog építtetni.

(Polonyi Elemér) hangversenye f. hó 4-én diszes és szép számu közönséget hozott össze a vármegye székházának nagytermébe. *Polonyi Elemér*, *Polatschek Ignác* fia, városunk szültötte, Weimárból tette meg Ujhelyig az utat, hogy művész képességét a vármegyei tuzkárosultak javára értékesítse. A szép és emberbaráti munkában *Margitai József* dr., *Dobokay Kálmán*, *Krafesik Ferenc* és *Mátrai Ödön* dr. urak támogatták, s így együttesen nyújtottak egy olyan gazdag, változatos és művészileg interpretált programot, amelyhez csak nagy ritkán jut az ilyen magasabb élvezet után vágyódó közönség. *Polonyi Elemér* ifju ember még, de amit zongorája előtt ülve produkál, művészi értékű. Azok, akik járatosak a zongorázás mesterségében, bámuló tekintettel nézték magas röptü játékának művészi technikáját a *Liszt*-balladának, és rapszodiának, *Chopin* Chant polonais-ének, ugy mint *Stauenhagen* Capric és saját szerzeményü zeneegyvelegének a Muzsa ihletével párosult előadását. Játéka magas értékű, animója a legelőkelőbb szalonokba is beillő. Lelkéből szolt lelkünkhez a zongora nyelvén. Az élvezet, amit pazarul nyujt hallgatóságának, királyi élvezet. Művészetének sasszárnya van, mely tudom, nem felviszi, de felragadja őt e pálya zenitéjéig, ahol gondolom a cs. és kir. kamara-művészek állanak. — *Dobokay Kálmán* *Godard* szonátáját és *Popper* Gavette-ját mutatta be, az elsőt a hangversenyző, másodikat *Mátrai Ödön* dr. zongorakísérete mellett művészi játékhoz szoktatott gondokáján. *Margitai József* dr., *Krafesik Ferenc* zongora szava mellett, dalokat énekelte avval az elbájoló, megdelejező szép tenórral, mely olyan nagy darab földön, mint ez az ország ritkítja párját. Az áriák dallamosságát, a ritmusok kecsességét finom ízléssel, kitünő diszpozícióval juttatta érvényre ezüst csengésű, igazóben szép dalaiban. A teljes egészében emelkedett hangulatot keltő, illuzius szép koncertet zajos örömmel fogadta s köszönetül egyenkint és összességben a szereplőket lelkesen tapsolta a n. é. közönség. *Éljenek!*

(Temetés.) F. hó 7-én ment végbe *Major Istváné*, szül. *Bánóczy Anna* urnő temetése. A jobb létre szenderültet hosszú betegség után kinos testi fájdalmaktól szabadította meg a halál. Közszeregetben élt, közlést gyűlekezet, mit volt az ő temetésén, Ujhelyben a ritkaságok közzé tartozik. Mindenki a legőszintébb szívetl osztozik a Major-család fájdalmában, mert tudja, érzi, hogy vesztése pótolhatatlan. Az, akit sirat, valóban méltó és érdemes a megsirátásra. Elköltözésében érzi a vesztéséget és sinyli az előkelő társadalom is; hiszen *Major István* azok közzé tartozott, akik az emberbaráti köteleességeit ösmerő és teljesítő társadalomban irányt adtak s nemes célokhoz vezéreltek. Az ő szalonja kedves otthon volt, ahol sokan egy-egy társadalmi alkotás előkészítése és létesítése ügyében az ő hívására, buzdítására egymással a leggyakrabban találkoztak. Az ő nemes, emberszerető jó lelke volt mozgó és é'tető eleme volt, többek között, a műkedvelő társaságoknak is. A koszorukat, melyekkel koporsóját elhalmozták, melyekkel emlékének áldoztak, meg-

nézzük mi az ő házat? talán valami inséges buza raktárnak? Fordulj fel, gondoltam magamban, nem is jövök én többet hozzád, ne félj. Gábor mely gondolatokkal terhelten megy a másik rokonhoz, ugyan csak oly mondókával, mint az első helyen volt, s azt a feleletet kapta magyarázatul, hogy verje meg az isten azt a vén kincseken ülő vasorru embert.

Gábor nem folytatja tovább utját. Mély gondolatokkal görnyedéssig terhelten ért haza. Ezek közül válaszszon ő maga köré családnak? Soha. Egyforma mind.

Azért talán, hogy lássa, miként színészkednek. Miként mutatnak jó arcot a pénziért? Maradjatok.

Bátyám bolondot csinált igen drága pénzen és nem is nevezetes bolondot. Várjatok kedves rokonaim, csinállok én is egy nagy bolondot, hanem olyan nevezetést, hogy aligha nem magam is nevetek belé, de ugy ám, hogy a könyeim is kicsordulnak, — az elvesztett vagyonért.

Kinek is takaritanék én? Kinek tartogatnám vagyonom.

Mit volna jó tenni? S a sok gondolkodás közben el is feledkezett, hogy hiszen már gondolatban tette meg a legnagyobb bolondot, mert csak olyan bolondot akart véghez vinni, a mit ha véghez visz, hogy ne maradjon utána egy krajcárja sem.

Soklélet kieszelve, a sok közül megragadott egyet s a számitás fejben, majd papiron meggyőzték, hogy azon bolond tevé után nem marad egy fityingje sem.

S mit gondolt ki legbolondabbnak? Hogy — meghal.

S hogy miként hal meg — meglátjuk.

(Folyt. köv.)

érdemelte. Aldás nevére, áldás poraira! — A család által kiadott gyászjelentés ez: Major István, kir. törvényszéki bíró, Major Jolán és férje Géczy István, hites ügyvéd, Major Anna és férje Olsavszky Jenő, kir. törvényszéki bíró, és fiok Olsavszky Géza, Major Ilon, öz. Steiner Lajosné szül. Bánóczy Borbála, öz. Moll Károlyné, szül. Bánóczy Amália, Csengery Piroska Durcsinszky Gyuláné, öz. Bánóczy Ferencné, szül. Lőrinczy Vilma, Bánóczy Béla, Bánóczy Jolán, Bánóczy Zoltán és Bánóczy Margit, fájdalomtelt szívvel jelentik forrón szeretett nejeinek, édes anyjuknak, anyósuknak, teszvéruiknek, nagynénjüknek és nagyanyának *Major Istvánné szül. Bánóczy Annának* élete 57 ik, házasságának 36-ik évében, a halotti szentségek felvétele után f. hó 5-ik napján d. u. 5 órakor hosszas szenvedés után szívzselütés következtében történt gyászos elhunytát. Aldás és béke lengjen a legjobb nő és anya hamvai felett!

(A Ronyva-ügyállása) Előttünk fekszik vármegyénk alispánjának a S. a. Ujhely város határában átvonuló Ronyva patakából kiágazó árapasztó csatorna, az ezen építendő zsilip, a Ronyva meder és malomcsatornák kitisztítása, s a mederben lévő malmok jogositványainak igazolása, valamint az ezen ügyekkel összefüggő kérdésekben a vizjogi törvény értelmében hozott első foku határozata. A határozat rendelkező részében í6 pontra terjed. Ezekben kimondatik, hogy a Ronyva folyón épített árapasztó csatorna, mely a vasuti gyártelep előtt elvonul, a s. a. ujhelyi közbirtokosság tulajdona; hogy ezen a csatornán a baksi és pap malmok között a duzzasztó gát kiépíttetik s az is közbirtokosság tulajdonává válik; hogy a duzzasztó gát költségeit a bécsi Unióbank, a magyar északkeleti vasut s a közbirtokosság tartoznak egyetemlegesen végrehajtás terhével kifizetni, jövöben pedig a fenntartás költségei kizárólag a közbirtokosságot terhelendik; hogy S. a. Ujhely város közönsége a csatorna és gátépítésre eddig végrehajtás utján fizetett 15283 ft 41 kr. iránti jogigényével és viszkövetelése érvényesítésével a bécsi Unióbank és a közbirtokosság ellen a rendes per útjára utasittatik; hogy a Ronyva-meder a barátszeresi malom feletti szakaszán mélyíttetni és tisztítani fog s a korcsolyázó tér feletti parton egy zsilip kiépítése rendeltetik, mely műveletek költségei 1/2 részben Ujhely városot, másik fele részben a hartai és városi malmok tulajdonosait terhelendik; hogy a jelenlegi közös malomcsatornának a kultur mérnöki hivatal tervei szerinti mélyítése és a medertisztítás költségei a baksi, hartai és városi malmok tulajdonosait terhelik és pedig a kihasznált vizeses arányában; hogy a »Pap«, továbbá a »Baksi«, a »Hartai«, és »Városi« malom tulajdonosok által bejelentett vízhasználati jogositványok igazoltattak; és végül hogy Csuka Ödön mint a korcsolyázó egyesület elnöke és Dókus Gyula vízhasználat engedélyezésére vonatkozó, s a tárgyalás során bejelentett kérelmeikkel elutasítottak. A határozat két végpontja tisztán az eljárási költségekre vonatkozik. A határozat 12 nyomtatott lapra, s maga az indokolás 7 lapra terjed. Ezekben ismertetjük ez alkalommal a határozatot is azzal zárjuk be, hogy a határozattal meg nem elégedő fél *birtokon kívül*, a törvény rendes útján kereset orvoslást.

(Hivatalok vizsgálása) Az ujhelyi járás főszolgabírája a járásához tartozó községek belső életének és ügykezelési ágazatainak vizsgálatát, mit tudvalevőleg a helyi ügyminister rendelt el, e hónap folyamán már jórészt foganatosította. Ujhely város ügykezelését folyó hó 6-án és 8-án vizsgálta meg. A kétszáz kérdést meghaladó meggyőződésszerű alapuló feleletek foljgyezésén kívül kiterjesztette vizsgálatát a főszolgabíró az ember-, állat-egészségügy valamint a város vitalis érdekeit érintő egyéb ügyekre is, melyek szintén jegyzőkönyvbe foglaltattak.

(Ellenőrzési szemle.) S. a. Ujhelybe a katonai ellenőrzési szemle a mult héten ment végbe. Ellenőrzés alá kerültek a járásbeli összes közös hadseregbeli, minden fegyvernemhez tartozó állandóan szabadságolt tartalékos és póttartalékos katonák. A honvédek ellenőrzési szemléjét f. hó 16-án tartják a laktanyában.

(Hibaigazítás.) A »Zemplén« mult számában a harmadik helyen álló s így kezdődő gondolatnál: a vallás örökboldogságt eszméje stb. lényeges értelmet zavaró hiba van. A *Rém* helyett *Nem* olvasandó.

(Hamis egy forintos) tallér felváltásának szándéka miatt került e napokban Hatvani István ladmaci lakos, a rendőrség elé. Kihallgatása során azt adta elő, hogy a különben ügyes utánzatu pakfong tallért Csicszerben kapta egy korcsmában. A további nyomozást a hatóság teljesíti.

(Tolvaj leány.) Pádúr Erzsébet helynélküli beteg cselédnek Jaczkó Mihályné napszámos asszony könyörületből szállást adott, mit azzal hálált meg a gonosz cseléd, hogy felhasználva az asszony távollétét ruheszekerényét kiürítette. Mielőtt azonban az ellopott tárgyakkal odább állhatott volna, a rendőrség a vasuti állomásnál letartóztatta. Most biztos helyen várja a kir. törvényszék ítéletét. (Halál a kutban) Baran Jánost, Fridrich

Antal vállalkozó kocsisát, f. hó 8-án reggel a lakás-hoz tartozó kert kutjában találták megfuladva, fején két mély sebbel. Hogy szándékosság vagy véletlenség okozta-e halálát, a kérdés eldöntése végett hatósági nyomozatot tartottak. Minden valószínűség szerint a kut alacsony kávéján keresztül zuhant a kutba, mert előtte való estén, mint több tanu igazolta, teljesen részeg volt.

(A kir. törvényszékről.) *Utazó tolvaj társaság.* Jóni Kálmán szolnocsikai és Juhász János b. olaszii cigányok f. évi március hó 6-án együtt utaztak Zaitsek István gazdatisztal Perbenyikről S.-a.-Ujhelyig egy harmad osztályú kupéban. Uj helybe érve Zaitsek az étterembe akart menni, de kiszálláskor Jóni Kálmán, ki magát vagyonos földbirtokosnak adta ki, gyengéden vállon fogta s figyelmeztette, hogy vigyázzon mert lekésik, s ez alatt Zaitseknek a felső kabátjában lévő tárcáját 16 fttal együtt észrevétlenül ellopták. Zaitsek az étterembe menve ijedten vette észre, hogy pénz-tárcája hiányzik. Rögtön észbe jutott szeretetre méltó utitársának gyengéd figyelmeztetése s viszatérte a vasuti kocsihoz, de a két utitársnak — akik időközben Zaitseknek a kupéban hagyott podgyászából is több ruhadarabot elloptak — csak hiult helyét találta. A károsult ezután tovább utazott Szerencs felé s Bodrog-Olasziban a kupé ablakából kinézvén, meglátta a vonatról leszálló Jóni Kálmánt. Rögtön zajt ütött s a szeretetreméltó utitársat, a kinél tárcáját is megtalálta, elfogatta. A község házáját azonban Jóni megszökött s neki szaladt a zajló Bodrognak, jégtábláról-jégtáblára ugrálva, hogy a tulsó partra jusson. Meg is menekült volna, ha két kerülő — akik épen arra jártak — el nem fogja. Így hát még is a kir. törvényszék elé került, szintén letartóztatott cimborájával Juhász Jánossal együtt. A folyó hó 6-ik napján megtartott végtárgyáson aztán a két jó madár közül Jóni Kálmánt 10 hónapi, Juhász Jánost pedig 8 hónapi fogházra ítélték. — *Dühös vendéglős.* Iszákos ember híreben állott Vécsey Mihály tokaji vendéglős. Ha berugott rendkívül garázda volt s hol magát hol pedig éltesebb és házsártos feleségét akarta revolverrel meglőni. A dühös vendéglőst valami peres ügyben Tokaj város főbírája maga elé rendelte, de ő kijelentette, hogy nem jelenik meg, mert a főbíró máskor sem szolgáltatta neki igazságot. Több sikertelen felszólítás után a főbíró végre folyó évi június 20-án elküldött három rendőrt, hogy Vécseyt vezessék elébe. Vécsey azonban sok konyakot, bort és söröt iván, kijelentette, hogy az ő vendéglőjébe le nem mennek s az ajtókat bezárta. Az alkudozások nem vezetvén sikerre, elkezdődött az ostrom, amelyhez hasonló régen nem látott Tokaj. A rendőrök sorba feltörték az ajtókat, míg elértek az utolsó szobához, a hol Vécsey, mint egy fellegrában, meghúzódott s revolverrel kezében várta a támadást. Mikor ezt az ajtót is becsapították és Sikora János rendőr be akart menni, Vécsey Mihály Sikorára sütötte a fegyvert s ennek a jobb fülét keresztül lötte. A lövésre Sikora elesett, de csakhamar felkapaszkodott s úgy ő, mint a többi rendőrök gyors „rückwerts concentrirung” gal oda hagyták a csatatér, hogy be várják a további erősítést. Az erősítés két csendőr személyében meg is érkezett, s ezeknek segítségével sikerült végre a dühöngőt lefegyverezni s a városházára vitetni, de csak oly módon, hogy négy ember hurcolta a folyton rugkapalódzóvendéglőst. A dicsőséges harc ezzel véget ért s folyó hó 9-én következett a kir. törvényszék előtt a megörölés. A kir. törvényszék Vécsey Mihályt, nem méltatva ennek nagynevű névrokonára emlékeztető vitézségét, szándékos emberölés kísérlete és h. tóság elleni erőszak miatt négy évi fogházra ítélte.

(Jegyváltás.) *Vladár* Emil, kladzáni lakos és birtokos, eljegyezte *Dercsényi Klára* kisasszonyt, *Dercsényi Kálmán* kir. közigazgatónak s rakóczi birtokosnak kedves leányát. Őszintén gratulálunk! — *Szrulovits Mór*, vichnyei birtokos, f. hó 7-én eljegyezte *Lebovits Róza* kisasszonyt, *Lebovits Bernát* Szinna város birájának derék leányát.

(Kulturális ünnep.) N.-Mihály város közönsége Sztáray Antal gf. és neje ömeltóságaik pártfogása alatt 14085 ftnyi költséggel egy olyan kiseddóvó intézetet létesített, a minőhöz foghatót heted hét vármegyében hiába keresnénk. A 15 helyiséggel rendelkező intézetet f. hó 25-én, d. e. 10-kor fogják nagy ünnepiességgel megnyitni s közmivelő hivatásának átadni. A megnyitási ünnepére vonatkozó meghívó így szól: „Meghívó. Nagy-Mihályban gróf Sztáray Antal úr és neje: Gróf Batthyány Franciska ömeltóságaik védnöksége s az áldozatkész közönség buzgólkodása mellett ez év folyamán felépült s 200 gyermek elhelyezésére alkalmas kiseddóvó intézetünk 1890. év október hó 25-ik napján délelőtti 10 órakor ennek tágas helyiségeiben tartandó megnyitási ünnepére és ezt követőleg délutáni 1 órakor a »Kos« vendéglő éttermében rendezett társas ebédre, valamint ugyanazon napon és helyen estve 8 $\frac{1}{2}$ órakor kezdetét veendő zártkörű táncestére. A kiseddóvó építő bizottság nevében: Sulyoyszky István, Pilisy László, Kapy Lajos, Horváth Mihály, Schleiminger István. Részvételi jegy a társas ebédre 2 ft. Bemeneti díj a táncestére 1 ft 50 kr. Jegyek a társas ebédre és táncestére előre

válthatók Marmorstein Jenő ur kereskedésében. A táncest tiszta jövedelme kiseddóvónk fenntartási alapjára fordítatik, melyre felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Szállásokról előzetes jelentkezés esetén Sulyoyszky István gondoskodik.”

(Búcsú-est.) A homonnai kaszinó, írja tudósítónk, szept. 29-én estve búcsúünnepet ült abtől az alkalomból, hogy a kaszinónak lelkes és szeretve tisztelt elnöke, *Dercsényi Kálmán*, kir. közigazgató, N.-Mihályba tette át lakását. Estve 8 órára gyülekeztek össze a tagok a kaszinó helyiségeiben. A távozó elnök tiszteletére megjelent *Szirmay* Pal országgyűlési képviselő is Udvaról. Az első pohárköszöntőt *Lukovits Ottó*, mint a kaszinó al elnöke, mondotta. Búcsúzott az elnöktől, aki a homonnai társadalmi életnek egyik legkiválóbb tagja volt. Azután az ünnepelt fejezte ki, hogy nehéz megválnia attól a kortól, melybe 15 év lefolyása alatt úgy beleélté magát mint család-fő a családba; de mennie kell, mert körülményei úgy parancsolják. Ő mindig jól fog visszaemlékezni Homonnára; kéri a homonnaiakat is, hogy tartsák meg jó emlékkéiben. Szóllottak még többben is; ki az ünnepeltnek érdemeit méltányolta, ki meg arra kérte őt, hogy lélekben számlítsa magát továbbra is ahhoz a tár-sadalomhoz, melynek évek hosszu során át tagja, lelke és vezére volt. A Homonnáról távozott, most már a n.-mihályi kir. közigazgató, *Dercsényi Kálmán* főgondnoka volt az alakulás nehézségeivel küzdő ev. ref. egyháznak az 1880-ik év, vagyis az egyház-alapítás eszméjének megpendítése óta; s akik az eszmét valóságga változtatták, azok között mindig a vezérharcosok egyike volt. Megérte azt az örömet, hogy ma Homonnán szervezett egyház van lelkeszettel és templommal; megérte, hogy 10 évi munkálkodás után, a templom felszentelésén, f. évi aug. 17-én, még mint az egyház főgondnoka volt jelen. Szept. 28-án mondott le tiszteréről. Meleg köszönetnyilvánítások s kézsorítások voltak jutalmi a távozónak. És ő azokban a kézsorításokban megtalálta jutalmát; mert azok bizonyosságot tettek az ő cselekedetei mellett; kifejezései voltak a legőszintébb hálának, a melyre a maroknyi prot. közönségnek egyházzá szervezésében kifejtett munkássága által szerzett méltó érdemeket. Helyére az egyház főgondnokává a prot. egyházi ügyek egy másik vezérharcosa, a templom-építés legfáradhatlanabb munkása: *Mándy* István, tb főszolgabíró, választott meg egyhangulag. A kaszinónak régi idő óta elnöke volt s az maradt a választmány kérelmére még a jövő év elejéig. Tagja volt a homonnai keresk. és polgári iskola ügyeit intéző iskolaszéknek, a felső vidéken a közmivelődés eme hatalmas tényezőjének. Felügyelője a műfaragó szakiskolának. Elnöke volt a veres kereszt-egyesület homonnai fiókjának s mindenütt méltóan töltötte be helyét. Ezek mellett éltető lelke, vezérle szelleme volt a városi értelmiségnek mindazokban a közhasznossal járó dolgokban, miknek megalkotója a hazaíus törekvésű társadalom. Mi fájó szívvel váltunk meg a fáradhatatlan, tiszta lelkű, demokratikus gondolkozásu, jó szívvel, nemes törekvéssel közöttünk ékeskedő férfiutól s legjobb kívánatainkkal kísértük új otthonába; örökébe pedig osztályos utódot vaksunk. A szomszédos (bár szomszédsága mellett sokszor messze levő) Nagy-Mihálynak gratulálunk, hogy oly férfúra tett szert, különben is szép virágzásnak örvendő társadalmi életében, mint *Dercsényi Kálmán*. r. l.

(A mádi ifjuság báljáról) mult számunkban már szólván, az ott monadtak kiegészítésül még a következőket írják: dr. *Fried* Lajosné urnő Liszt Ferenc magyar »rhapsodiá« ját művésziileg, fesztelenül, jó tehnikai ügyességgel játszta zongorán és *Spiegel* Leontin urnő magyar népdalokat zongora kíséret mellett kellemesen, nagy sikkel és bravúrral adott elő. A bevétel összesen 368 forintot tett ki, melyből a 97 ft 41 kr. költség levonása után 270 fr 59 krt küldöttek a tokaji tüzkarosultaknak.

(Véletlenség, vagy szándékosság?) E.-Bényéről írják, hogy ottan a mult hónap 26-án egy *Gadl* Ede nevezetű suhanó két csövű pisztolyból hasba lötte *Bodnár* Bertalan 18 éves ifjut, ki most élet-halál közt van. Tetteit a csendőrség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy tettét véletlenségből követte el.

(Pórus járt Amerikások.) Liszkai tudósítónk írja: Folyó hó 1-én estefelé 49 tagból álló munkáskaraván érkezett O.-Liszákára, többnyire fiatal parasztok, cséppel ellátva, mintha munkát mentek volna keresni. A társaság gyanusnak tünt fel az ottani éber csendőrség előtt, s míg a községen átvonult a karaván, ör-szemmel követte. Kis vártatva megérkeztek az ügynökök által hozott szettek, hogy felszedjék a gyalogos népet. Ekkor a csendőrség rajtuk ütött, de nagy részük a setétben kerekelt oldott és csak három csépest sikerült elcsipni. Ezek azután kivallottak, hogy ők Galiciából valók s Amerikába igyekeznek. Ügynökök fedezik utazási költségeiket, ügynökök szerették be részükre a különféle munkakönyveket is. A szekeresek pedig azt vallották, hogy velük az ügynökök arra alkudtak, hogy nekik az éjjel a Nograd vármegyei »szent kuthoz« bucsujárókat kell tovább szállítaniok s megjelölendő helyen majd más szekereseknek átad-

niok. Említésre méltó, hogy a lengyel parasztszür alatt iparos öltözetet találtak a letartóztatott egyéneken. Az ügynökök közül evvel az alkalommal egyet sem sikerült elfogni.

(Talált tárgy.) Egy lószőrrel bélelt, barnaveres csikos madrac, melyet a város végén a Patak felé vezető országuton találtak, gazdátlanul őriztetik a rendőrkapitányi hivatalban.

(Végtárgyalások.) A jövő héten, október 13-án, következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra a kir. törvényszéknél: gyermekkítétel büntetével vádolt *Vaszily* Andrehó Zsuzsanna bűnügye, lopás büntetével vádolt *Spiegelman* Mór bűnügye, orgazdasággal vádolt *Ujhelyszki* Emma bűnügye.

Egyesületi és társas élet.

Nyilvános számadás.

— Hatodik közlemény. —

A vármegyei tüzkarosultak javára S.-a.-Ujhelyben f. hó 4-én rendezett *Folonyi-féle* hangversenyről a következő számadást adjuk:

Bevétel: . . . . . 196 ft 50 kr.
Kiadás: . . . . . 92 ft 71 kr.

Tiszta jövedelem. . . . . 103 ft 79 kr.

Felülfizettek: özv. Malártsik Györgyné 3 ft. Pollacsek Ignác 2 ft, özv. Liszy Edéné 2 ft, Mandel Ignác 8 ft 50 kr., Halasi Mór 3 ft 50 kr., Dókus Gyula 40 kr., B. E. 40 kr., dr. Ligety József 1 ft, N. N. 5 ft, Kincsessy Péter 2 ft, Szánky Nándor 3 ft, Grosse Gyula 50 kr. A 103 ft 79 kr. tiszta jövedelem a Zemplén-vármegyei tüzkarosultak részére a vár. megye alispánjának adatott át.

A bevételek és kiadások részletei a szerkesztőségünknél letett számadásban megtekinthetők.

A rendezőség.

A vármegyei tüzkarosultak részére az alispáni hivatalhoz e hét folytán érkezett:

1. Legenye, Ladmócz, és N.-Kázmér községek: . . . . . 36 ft 50 kr.
2. A leleszi körjegyzőségtől: . . . . . 24 ft 42 —
3. A bodrogközi j. f. szolgabirájától: . . . . . 61 ft 02 —
4. A sztrokai j. . . . . 52 ft 50 —
5. Az agárdi körjegyzőségtől: . . . . . 15 ft 20 —
6. Fiume város polgármesterétől: . . . . . 101 ft 30 —

Összesen: 291 ft 30 kr.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XXXII. Hudra János k. r. tanártól.

Az intézet tovább fejlesztésének érdekében 1890. apr. 11-én a végrehajtó bizottság ulést tartott, mely alkalommal elhatározatott, hogy május hó első napjaiban *Matolay* Etele alispán vezetésével *Majláth* József gf., *Szmracsényi* János, *Szulyogh* Dezső, *Prámer* Alajos, *Chyser* Kornél dr., *Vicamándy* Ödon, *Ambrosy* Nándor, *Sziegmeth* Károly, *Schön* Vilmos dr., *Szóllósi* Arthúr, *Felenek* Ádám, *Hornyay* Béla dr., *Patak* Miklós és a vármegyei orszgy. képviselőkből álló küldöttséget meleszt a kultuszminiszteriumhoz. Ezen küldöttség egyúttal a kegyes tanítórend kormányával szemben főnálló kérdések tisztába hozatalával is megbízott.

A választmány máj 3-án végezte küldetését. Tiszteltgett *Csáky* Albin gf. vallás- és közokt. miniszter öxiájánál, nemkülönben nagys. és fő *Kalmár* Endre úrnál, a kegyes tanítórend kormányzójánál. Mindkét helyen szive en fogadtatva, azt a biztos ígéretet nyerték, hogy mivel kívánságuknak semmi fontos akadály nem áll útjában, azon lesznek, hogy törekvéseiket a kellő siker koronázza. (Itt minden esetre alattomban kell érteni, hogy az eddig létesített mozgalmat ápoljátok tovább, s ha a város és vármegye meghozza a kellő áldozatot, jogosan számíthatok úgy az állam, mint a kegyes tanítórend támogatására. Az intézet labraállítására tehát e három tényezőtől függ, melynek ketteje az anyagi részről, a rend pedig tisztán csak szellemi tekintetben van vagy lehet érdekelve. A mint tudom a legujabb időben éppen ily értelmű irat érkezett a vármegyéhez a kultuszminisztertől.)

Mint az üdvös mozgalomnak egyik életerős hajtását kell kiemelnem azon fényes majális, mely június 4-én a *Magashegy* tövében, a *Torzsás* nevű mulató helyen tartatott meg. Mintha mindenki érte volna, hogy itt a pusztá multság és élvezetes szórakozás csak másodrendű kérdés, a nemes cél iránt való buzgalom oly nagy számú és fényes társaságot hozott egybe, a minőt az újhegyiek együtt még sohasem láttak. A sikerült majális részint a kitünően kedvező időnek, részint a rendezők: *Friml* Aladár dr. és *Fekete* Fidél gimn. tanárok tapintatos rendezésének vala köszönhető. De a kivétel és a siker orszlánrésze mégis a *Verhovay* Gyula fáradhatatlan tevékenységének tudható be, ki heteken keresztül mint gyűjtő, majd mint fő-intéző valóságos élő »mobile perpetuum« gyanánt szerepelt. Az ünnepség 200 ft tiszta hasznót hozott a gimnáziumnak!

A gimnázium kiegészítésének kérdése — mint látjuk — a szintéren mozog. Remélhető, hogy ez

a fontos ügy, tekintve a lelkes áldozatkészségben nyilvánuló nemes versenyt, rövid idő múlva mind nyájunk teljes megelégedésére leszen megoldva. Adja az ég, hogy törekvéseinket, mely városunk és vármegyénk kulturái előhaladását célozza, már a közel jövőben megvalósítva szemlélhessük.

Konviktus ügy. Intézetünknek egyik életere hajtása volt már *Sivulsky* igazgatóságának első éveiben s az maradt későbbben is az ugynevezett *konviktus-intézmény*.

A mult századoknak vallási és politikai zavarai, hogy a gyenge sarjadék a külső világ behatásától szabadon, minden nagyobb megháborítás nélkül haladhasson a tudományok mezején életelje felé, úgy a katolikusok, mint a protestánsok konviktusokról, (táptintézetekről) gondoskodtak. Oly intézetekről, hol a haza reménye teljes biztosságban, kellő felügyelet mellett, képezhesse magát úgy a tudományokban, mint a vallás tanaiban. Ily konviktusok a kor kívánalmi szerinti főleg nemes ifjak számára alapítottak, s az országban különösen a XVIII. század folyamán igen elterjedtek, míg II. József újító törekvéseinek aldozatul esvén, nagyobb részint, ellentétben az alapítók szellemével, szorgalomdíjakra (stipendium) fordítottak. Az alapítványos konviktusok megszüntével sem lankadt a nagy közönség buzgalma; sőt II. József halála után, mint minden téren, itt is bekövetkezett a reakció. Fokozott mértékben keresi fel a közönség bizalma a morális szervezeti egyesületeket, a tanítással foglalkozó szerzetes rendeket, a készséggel és örömmel bizza gyermekeit gondviselésükre, mert jótudja, hogy feltett kincsük ily módon a legbiztosabban haladhat kiűzött életpályájára felé.

Ujabb időben az állam is nagyobb figyelmet fordít erre az intézményre, mint azt a visszaállított *kassai* konviktus példája és az ujonan alapított budapesti *Ferenc-József-intézet* is igazolja.

Ily konviktus létezett kollégiumunkban már *Sivulsky* igazgatósága idejében, valamint későbbben is. A legelőkelőbb családok gyermekeinek nevelésével találkozunk úgy a vidékről, mint helyből, kik közül igen sokan utóbb országos hírvé és nagynevű államférfiak, főpapok lőnek, vagy a társadalom különféle osztályaiban vendégszerepet játszottak.

Konviktorok voltak: *Almásy Lajos* (1801)*, *Andrássy Gyula* gf. (31), *Andrássy Manó* gf. (31), *Barkóczy Alajos* br. (27), *Barkóczy Imre* br. (97), *Barkóczy Imre* br. (27), *Barkóczy Antal* br. (27), *Barkóczy Zsigmond* br. (30), *Barkóczy Mihály* br. (30), *Barkóczy Pál* br. (41), *Berzeviczy Károly* (04), *Berthóty Jakab* (02), *Bydeskutly János* (03), *Bornemissza Agoston* (32), *Bornemissza Kálmán* (32), *Bujanovits Albert* (26), *Bujanovits Friderik* (26), *Bujanovits Rudolf* (27), *Chyzer Béla* (74), *Chyzer Kálmán* (74), *Dessewffy Ignác* (95), *Dessewffy János* (01), *Dessewffy Gábor* (01), *Dessewffy Mihály* (01), *Dezső Antal* (03), *Ducsay Dénes* (88), *Dulovits Jenő* (32), *Ehrenheim — Schytra* Ferdinánd (86), *Farkas Tivadár* (37), *Füzesy Gyula* (41), *Gócsa János* (37), *Görgey Szilárd* (33), *Hoyos József* gr. (83), *Horváth Imre* (42), *Horváth Zsigmond* (30), *Issépy Győző* (44), *Kállay György* (26), *Kállay Ignác* (45), *Kapeller Antal* (30), *Kapeller Ferenc* (36), *Kecser Bertalan* (34), *Klobusiczky Andor* (83), *Kossuth Antal* (32), *Kossuth Mihály* (34), *Kossuth Mihály* (86), *Kossuth Pál* (34), *Kossuth Vince* (41), *Lehoczky Menyhért* (22), *Lehoczky Miklós* (41), *Löcherer Lőrinc* (57), *Malonyay Albert* (41), *Majláth József* gr. (08), *Majláth Antal* gr. (10), *Makovits Antal* (56), *Markovits Lajos* (56), *Matyasovszky Géza* (57), *Nemessányi Sándor* (69), *Novák Antal* (56), *Novák István* (69), *Nosdrovitsky György* (35), *Orbán Ferenc* br. (96), *Pálffy József* gr. (22), *Palugyay Alajos* (29), *Palugyay Ignác* (36), *Palugyay Imre* (29), *Péchy Imre* (96), *Péchy András* (97), *Péchy Ádám* (97), *Péchy Jakab* (1800), *Péchy Albin* (35), *Péchy Géza* (35), *Péchy Gusztáv* (22), *Péchy József* (29), *Péchy Kálmán* (69), *Rácz Sámuel* (32), *Revitzky Ádám* gr. (44), *Semsey Albert* (22), *Semsey László* (22), *Sennyey József* br. (32), *Splényi Henrik* br. (96), *Szentiványi Vince* (22), *Szerdahelyi István* (37), *Szinnyey László* (89), *Szinnyey Ferenc* (96), *Szinnyey József* (96), *Szirmay István* (29), *Szirmay József* (27), *Tabódy Tamás* (32), *Tahy László* (01), *Telek József* (26), *Tomsits Tamás* (32), *Török Árpád* (57), *Török Samu* gf. (26), *Vay Gyula* (26), *Vay Imre* br. (35), *Vay László* br. (35), *Venczel Mihály* (56), *Viczmány Mór* (41), *Zoltán Jenő* (26), *Zoltán Ferenc* (26).

GONDOLATOK.

Az asszony olyan, mint az árnyék; fut előled, ha követed, ellenben követ, ha futsz előle.
Shakspeare

Az aránytalanság nemcsak az anyagi, hanem a szellemi javakban is igen nagy. A különbség csak az, hogy ott a szegények, itt pedig a gazdagok koplalnak.

* Szeresd Istent teljes lelkedből, teljes szived-

* 1790—1890-ig a konviktorok nevei után az intézetbe történt belépés éve van jelölve; rövidség okáért csak a két utolsó számot jelzem.

ból és minden erődből. Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonló ehhez. „Szeresd felebarátodat, mint te magadat! Jól van! De mi-ből jut a felebarátoknak?”

A nagy ur kocsin, a szegény gyalog megy a — sir felé; a gazdagnak tehát alkalma van gyorsabban elérni.
Péter Mihály.

HUMOR.

Kedves feleség.

Irig: Istenem, Mózes, miféle vén skatyula volt az a nő, akivel tegnap sétáltál?

Mózes: A feleségem! Az igaz, hogy nem mutat sokat, de bensője — az valami nemes, az kitűnő!

Irig: Tudod mit Mózes? Fordítsd ki a feleséged!

Jól fogta fel az állását.

Egy cigány, kinek T. várostól a sintér mesterségért 12 lorint évi fizetése van, beállított f. hó 1-én a városi jegyzőhöz és kérte, hogy írja meg neki a havi tiszteltelidíjáról szóló egy forint nyugtatóját.

— Hát azután cigány mit fizetsz nekem a megírásért, kérde incselkedve a jegyző?

— Kírem sipen a tekintetes urat, hát csak tessék megírni *barátságából*, hiszen egy gazsdát solgálunk.

HIVATALOS RÉSZ.

16845. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 fősolgabirónak.

Tudomás és alkalmazkodás végett kiadatik. S. a. Ujhely, 1890. szeptember 30.

Matolai Etele, alispán

Másolat.

Földmivélsügyi m. kir. min. ter 54818/III) 8. Valamennyi törvényhatóságnak. A szász királyi belügyministerium f. évi szept. hó 12-én kelt rendeletével megengedte, hogy a kőbányai sertésvesztelőben 10 napon át felügyelet alatt állott szabályszerű származási és egészségi bizonyítvány nyilatkozatú élő sertések Magyarországból a bodenbach-tetscheeni és zittani határszéli belépő állomásokon az illetékes hatósági állatorvos által megvizsgáltatnak és azután vasuton közvetlenül kivagy átrakás és késedelem nélkül a lipcei vágóhidra szállítatnak, hol mielőbb levágandók. Erről a közönséget tudomásvétel és közhírtétel végett értesitem. Budapesten, 1890. évi szept. hó 20-án. A minister megbízásából: Liphay sk.

17298—17299. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 fősolgabirónak.

Köröztetés és eredmény esetén jelentés végett. / alatt kiadatik.

S. a. Ujhely, 1890. okt. hó 2-án.

Alispán helyett:

Viczmány Ödön, főjegyző.

Másolat.

3950. sz./ki. 1890. A bodrogközi járás fő solgabirójától. Tek. Alispán ur! Köröztetés végett van szerencsém hivatalos tiztelettel jelenteni, miszerint B. Véc község birája f. hó 23-án egyegy éves horgas szarvu üsző tinót és egy két éves horgas szarvu ökor tinót bitangásba vett.

II.

Másolat.

3998. sz./ki. 1890. Köröztetés végett van szerencsém hivatalos tiztelettel jelenteni, miszerint Rigó János leleszi lakosnak f. évi szeptember hó 22-én egy másfél éves pejszőrű homlokán csillag, két első és jobb hátulsó lábára kesely, kanca csikója a legelőről elvesztett. K.-Helmeczen. 1890. szept. 27-én. Bencsik, s. k. fősolgabiró.

2250. tf. sz. 1890.

Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium f. évi szept. hó 20-án 35.762. sz. a. kelt rendeletének másolatát, a mellékelt iven azon kéréssel teszem át a tek. szerkesztőséghez, hogy azt becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

S. a. Ujhely. 1890. okt. 2-án

Kubinyi Mihály,

kir. s. tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás és közoktatási m. kir. Ministertől. Zemplénmegye kir. tanfelügyelőségének. 35.762. szám. Az iskolás gyermekek egészsége megóvása érdekében nagy fontossággal bir azon körülmény, hogy azok által az iskolában ivásra használt víz és annak kezelése megfelelően a közegészségügyi kívánalmaknak, E részben az 1888 évi 14277 sz. a. kelt köriratban hivatali elődöm is figyelmeztetett az egészségtelen, inficiált ivóvíz ártalmas voltára és a kutak s azok környékének tisztántartására, mely intézkedésnek megvolt azon üdvös hatása, hogy több vármegye törvényhatósági bizottsága e fontos ügyet állandóan éber figyelem-

mel kíséri. Közegészségügyi szempontból azonban még mindig kifogás alá esik sok helyütt azon szokás, hogy az ivóvizet a tanteremben dézsákban korsókban stb. tartják, a gyermekek majd nádon, majd a korsó szájáról szívják azt, vagy tisztátalan edénnyel merítik. Ily módon, egyfelől a viztartóban levő viz beszennyeztetik, másfelől különféle száj- és torokbetegségek átszármanak a beteg gyermekekről az egészségesekre s ennek tulajdonítandó azon jelenség, hogy némely elemi népiskolában, csaknem minden növendéknek állandóan pállott szája van; azaz az ajkszélek váladékos idült nyakhártya-lobjában szenved. Azonkívül sok helyen az iskolába bevitt ivóvíz sem felel meg a közegészségügyi kívánalmaknak, amennyiben a használt kut vize oly módon fertőzött, hogy ivása az egészségre ártalmassá válhatik. Ezen kettős hiány elhárításának érdekében dr. Oláh Gyula szabadalmazott iskolai ivóviztartót szerkesztett, mely áll egy megfelelő nagyságu fedett bádóg viztartóból, ez alul önműködően elzáró csappal van ellátva, melyen át a vizet a tartóból le lehet bocsátani. A csap alatt öblítő edény van alkalmazva, melynek vizében az önzott acél-lemezéből készült ivópohár oly módon öblítettik, hogy az öblögető vízből a gyermek mit sem merithet. Egyszermind előmlő nyilas alkalmazása által gondoskodva van arról, hogy a pohár szélehez tapadt s onnan lemosott váladék állandóan lefolyhasson. A rozsv ivóvízzel ellátott iskolák számára az imént leirt ivóviztartót egy Chanberland-Pasteur-féle szűrőkészületekkel lehet felszerelni, melyen a tartóba bocsátás előtt a viz megsűrődik és megtisztítatik. Ezen készüléket Zelerin Mátyás, budapesti gyáros (VII. ker. Nagydíófa utca 14.) két nagyságban készíti. A viztartót 20 literes nagyságban 30—35 tanulóra számítva 36 ftért, 34 literes nagyságban 50 nél több tanuló számára 45 ftért szállítja. Ugyanezen viztartók szűrővel együtt 70, illetőleg 93 ftba kerülnek. Nevezett gyáros a készülék megszerzését szegényebb iskoláknak is megkönnyébbíteni akarván, készségek nyilatkozott ezen iskolai viztartókat oly módon szállítani, hogy a fentebb közölt árak, négy, egymás után következő, évi részletben legyenek törleszthetők. A higienia terén szaktekintélyeknek elismert egyének nyilatkozata szerint a dr. Oláh Gyula fefe szabadalmazott iskolai viztartó és hozzá való szűrő kellő felügyelet és gondos kezeléssel teljesen alkalmas arra, hogy hasznos szolgálatot tegyen. Ennek folytán e viztartókat a fentebb jelzett hiányok lehető megszüntetése céljából az iskolák részére leendő megszerzésre melegen ajánlom. Erről a tanfelügyelőseget tudomás és további eljárás végett értesitem. Budapest. 1890. szeptember hó 20-án. Gf. Csáky.

Nyiltér*)

Válasz az Első magyar ált. bizt. társulat miskolczi főügynökségének.

A „Zemplén” című lap 40-ik számában október hó 1-én, az első magyar ált. bizt. társaság miskolczi főügynöksége egy nyilatkozatot bocsájtott ellenem világgá, hogy lemondásom és velük való összeköttetésem megszüntetését, önmagukra nézve kedvező világításba mutassa be a közönségnek. Ezen nyilatkozatnak egyik jellemző furcsasága az, hogy a mint a főügynökség ottan kijelenti, röviden Ó mondja el a lemondás okát. Hogy nyilatkozata rövid, elismerem, sőt annyira rövid, hogy abból a legényegesebb kellék hiányzik s ez az igazság. A másik furcsasága az, hogy az én meghatalmazásom s megbízásom nélkül nevében meri az én lemondásom okát nyilvánosságra hozni, holott annak több indokát a főügynökséggel ez alkalomból közölni már érdemesnek sem arottam, mert az anyagi megkötöttségaimről eljárásuk megváltoztatására tett több ízbeni felkéréseim mind eredménytelenek maradtak. Van olyan követeléseim több, mely 4 év óta elintéztelen és fizetetlen. A főügynökség ama önszépítő, — a közönség félrevezetésére szánt közleményében és velük való összeköttetésem megszüntetése okául csupán két körülményt s azokat is saját szája ize szerint ferditve bocsájt szárnra, holott a felmerült differenciák számosabbak s a következők:

Míg önzetlen lelkesedéssel a magyar gazdák jégsvövetsége ügyében az Első magyar biztosító társaság iránti bizalmat országra szóló irodalmi működésemmel emeltem, s az Első magyar bizt. társaság javára és hasznára vezettem be vármegyénkben is, addig B.-Pesten és Miskolczon igen kedvelt és nagy ember voltam, s a mai eme erkölcsbiráim leghizelgőbb nyilatkozatait több alkalommal nyertem el. Eme csupa kitüntetésekkel és magasztalásokkal elhalmozó leveleket bárkinek ma is előmutatom.

Tehát akkor, szakképzett közreműködésemet a károk rendezésében úgy a társulati becsléseknel, valamint a kompromiss bíróságoknál minduntalan igénybe vették s usztak boldogságban, midőn a pataki és bélatanyai kompromissokat az én sze-

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

rény közreműködéssel megnyerték s roppant dicsekedtek az eredményekkel.

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének tagjai, engemet bizalmiférfijuk tisztével kitüntetni kegyeskedtek, s így a jégkárok becslésénél akkor rendszerint részt is vettem, hogy gazdátársaim érdekeit az önkényes és paczkázó kárbebecslések ellen megvédjem, s hogy a szövetség érdekeit is a tulajdon követelésekkel szemben megóvjam. S akkor még a harmadik vármegyébe is elvittek: Gömörbe a jégkárok felvételére. Sőt annyira méltányolták szakképességemet, szilárd eljárásomat, az emberekkel való jó bánásmódot, hogy 1888. évben már azon dohány jégkárok felülvizsgálatával bíztak meg a szövetség részéről három vármegyére, t. i. Zemplén, Szabolcs és Szathmárban, melyek ezer forintot felül emelkedtek.

Most jutottam tehát csak el azon pont egyikehez, melyet a főügynökség e lenem emel s melyben a legvalótlanabbakat merészli határtalan rosz indulattól vezéreltetve, elferdítve a nyilvánosságra bocsájtani s engemet rágalmazni.

Azt mondja a főügynökség, hogy én résztvevén egy kárügy szakbizottsági elintézésében, (ez az a: kompromiss!) összes költségeinek bő megtérítésén felül, három napért még o. é. 150 ft az az — és most vastag betűkkel közli — egyszázötven forintot követelt, szakbírói napcímén. S ez után adja hozzá kommentárát.

Ezen körülmény jellemzi valójában az első magyar általános bizt. társaság s nyilatkozó miskolci főügynökségét, mert az a legnagyobb képzetelenség, de egyuttal a legnagyobb és legvakmerőbb valótlanság.

A főügynökség most úgy beszél ama nyilatkozatában, mintha a felhozott esetben a legpozitívabb meggyőződése lenne s mintha azok a hivatkozott kárrendezések és a szakbizottsági eljárás az ő kerületében és az ő közreműködésével esett volna meg, pedig a felülvizsgálatok legnagyobb része, mint a hogy említettem, Szabolcs-és Szatmárvármegyében s így nem a nyilatkozó miskolci főügynökség, hanem a debreczeni főügynökség területén történtek. S míg ma a miskolci főügynökség igen bölcsen és egész pozitívan tudja és állítja, hogy én összes költségeimnek bő megtérítésén felül, három napért még 150 ftot követeltem, addig a kezeim között lévő 1889. jan. 15-én 30. számú levelében s személyes érintkezésben is, midőn a mai is még fizetetlen ama 150 ft kompromiss bírósági díjam és bizalmi férfiu tiszteltdíjam kifizetését a főügynökség útján rendezni kértem, avvai válaszolt nekem, hogy az én becses szolgálataim jó részét nem is ő kérte s így az hozzá nem tartozik, hanem a debreczeni főügynökséghez.

No most tehát én mondom el röviden, de igazán is az ügy állását. Mintegy két hétig jártam, utaztam s törtem magamat a piszkos, zsíros dohányok között, iszonyu hőségben, nagy porban, felülvizsgálni a dohány kárbebecsléseket. Ezért 186 ft 70 kr. fizettettem nekem s az igazgatóság s 1372. sz. levelében Budapestről fáradozásaimért „legmelegebb köszönetét” is kifejezni kegyes volt. Javaslataimat pedig a felügyelő bizottságnak előterjeszteni is kijelentette.

Eddig arany ember voltam. De a kompromiss s ama felhozott 150 ft egymástól különállós egészen más dolog s ama felülvizsgálattal nem egy és ugyanaz, a mint azt a miskolci főügynökség megszokott modorában, Mefisztó módra a »Zemplén»-ben oda vágja:

A kompromiss, mely szóban van, egy a magyar gazdák jégszövetségére is igen érdekes dolog. Ama felülvizsgálati utban ugyanis Mándi Samu szathmári nagybirtokoshoz is el kellett mennünk s ő megösvervén engemet és a velem járó társulati központi inspektort, bizalomtelten előadta, hogy neki nagy baja van az Első magyarral s hogy ő a Szabolcsban, Kékesen fekvő birtokában lévő dohánykár likvidációt el nem fogadta, s most a társulattal perelni van kényszerítve, mert a társulat által alkalmazni szokott kompromissba elvi szempontból merített aggályai miatt bele nem megy, arra kért, hogy ítéletünknek előre is alá veti magát, tehát nézzük meg a szabolcsi dohánytis.

Midőn tehát Szathmárban a felülvizsgálatot elvégeztem, újra Szabolcsba, Kékesre utaztam s ottan a dohányt s a felvett kárbebecslést a szövetség érdekeire való tekintettel megszemléltem. Táviratoztunk Budapestre az igazgatósághoz, hogy engedje meg nekünk ezen elmérgesített ügynek békében való lebonyolítását. Nem engedték, hanem mereven a kompromissra lettünk utalva s így ama szemle után 3 nappal kellett ismét hazulról S. a. Ujhelyről kifáradtan Szabolcsba utaznom.

Ezen kompromiss bíróság eljárási díjában lett részemre is *épenygy: mint a kompromiss bíróság többi két tagja részére*: — 3 napra, holott én tényleg öt napig fáradtam benne — bíróilag 150 ft megállapítva. Ez tehát az a borzasztó díjazás, midőn más bármely társulat szívesen fizetett 100 ftot ily kellemetlenkedésért.

Mielőtt azonban ítéletünket kihirdettük volna, a károsult fél azt indítványozta, hogy legalább

100—100 ftot likvidáljon a bíróság nap és egyenként, ő szívesen fizeti, ha perét elveszti is — s ez ellenében mégis csak 50 ft lett felszámítva s megállapítva, mely költségek azonnal a helyszínén lettek volna fizetendők.

De mert a társulat a kompromiss elvesztette, az egyik vezérigazgató dühös lett, hogy azt irtam az igazgatóságnak, hogy ezen kompromiss elvesztésének az igazgatóság az oka, mert nem hatalmazott meg bennünket táviratunkra a kárnak békés kiegyenlítésére s ez által a magyar gazdák jégszövetsége 6—700 ftal károsult meg. Ezért szállították le napdíjamat 25 ftra. Ez ellen persze hogy felszóltam, mert a társulat mint vesztes fél, a biztosítási feltételek 28-ik §-a szerint nem lehet a szakbíróaság felett is önbírája, mert ezen § azt mondja, hogy »becslésük (a szakbíróiaké) mindkét félre annyira kötelező, hogy azt felebezni, vagy rendes törvényes útra vinni, nem lehet.

Ezen bírósági díjamat követeltem 4 év óta számtalanszor úgy Miskolczon, mint Budapesten, de mert az igazat, a jégszövetség érdekében, meg mertem felfelé is mondani, kegyvesztett lettem minden nagy érdemeim dacára s ezért nem kaptam meg máig sem ama bíróilag megállapított szakbírói díjamat. Tehát nincsen ennek ama felülvizsgálati díjjal semmi összefüggése s így tünik ki igazán, mily való s mily igaz a miskolci főügynökség amaz állítása s hogy vak dühökben a rágalmazástól sem irtóznak.

És fájdalom, hogy ezen szakbírói díjaim megfizetése végett az Első magyar ált. bizt. társulattal most már a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél be kellett perelnem, sőt eme rágalmazást is per útján fogom megtorolni.

Hiszzen hallatlan eset ez. Bezzeg történt volna ilyen hihetetlen eset egy más, a magyar ált. bizt. társulattal szemben álló versenytársasággal, vagy éppen akármelyik biztosított féllel, azon ugyan nem maradt volna a bőr.

És miért félnek a mi gazdáink és birtokosaink annyira a kompromissstól? — azért mert iszonyu, kíméletlen a társulat részéről ellenök az eljárás. Tehát 25 ftért tartozunk mi diplomatikus és szakképzett gazdák, piszkos dohányokban nap-hosszant járni, gazdaságunkat odahagyni, ruházatunkat totál tönkre tenni, porban, sárban, kényyszerülten nagy távolságokra utazni s az Első magyar bizt. társulattal ilyen kompromissban dicsoítani! Az meg ezekután egészen neveléses, hogy önálló foglalkozású férfiak, kiknek reményében épült fel a jégszövetség, napi 6 ftért dolgozzanak, holott bizony többet fáradunk, mint azon igazgatósági tag, ki évi 40 ezer ftot húz s kinek így egy napra 1100 ftnál több jut.

Most azonban még azt sem halgatom el, hogy azóta kiderült az is, a mint mesélik, hogy azon dohánykár azért nem volt rendezhető, s azért kellett a magyar gazdák jégszövetségének ama veszteséget szenvedni, mert a kár rendezésére küldött társulati becselő utasítva volt az igazgatóságtól a kár mikénti felvételére. Persze, hogy ez csak mese, mert ezt irással bizonyítani nem lehet s mert ottan ama becselő csak önmaga, a szövetségi bizalmi férfi nélkül működött az igazgatóság utasítása szerint.

Tehát, mert nekem ezen bíróilag megállapított szakbírói díjaimért perelni kell az első magyar bizt. társulattal, méltán mondhattam, hogy türehtelen és károsító ellenem az eljárása s ez volt lemondásom egyik indoka.

De én nem akartam nagy hajszát csinálni, de feleim s gazdátársaim, sőt a gazdasági egyesület irányában is felelősséggel tartozom tetteim iránt s indokolnom kellett, habár csak igazán rövid és így két szóval, hogy miért szakítottam meg összeköttetésemet az első magyar ált. bizt. társulattal.

Ezek után felmentve érzem magamat, hogy az ellenem hozott második vádpontra hosszasan adjam elő a tényállást. Az ott felhozottak épen úgy vannak ferdtítve, mint az előbbeni esetnél.

A különbség azonban az, hogy a tavalyi szőlő-kötvényemre a miskolci főügynökség 144. számú törzsbevallási számot reá vezetete, s én azt híven, hogy szőlőm ennek alapján biztosítván van, ez idén nem jelentettem be részletes bevállással újra a szőlőmet, mert az általános feltételek 5. §-a világosan kimondja, a szőlőre nézve a részletes bevállás június hó 30. áig nyújtandó be az illetékes főügynökségnek, mert »ha ezen határnapig az illető évre vonatkozó részletes bevállás be nem nyújtatik, a biztosítási kötvény a törzsbevallás alapján állított ki, és a szövetségi tag köteles azt elfogadni és a díjat és illetéket megfizetni.« Így tehát biztos tudatában lévén annak, hogy a múlt évi szőlő-biztosítási kötvényem a 144. számú törzsbevallási szám alatt szerepel, ez idén vártam a kötvénynek s díjnak Miskolczról való megküldését. A közben ért a jég, s én azt bejelentve, a főügynökség a kárt fel is vettette, s három 360 ftban lett megállapítva. De a háboru ezalatt ütött ki, és így ez a legnemesebb s legillőbb eljárás, a jégszövetségi ügyeknek melegen szíven hordása révén s annak annyiszor hangoztatása után, épen a jégszövetségi alapfeltételeken saját magyarázati jogositványának erőszakolásával, önkényesen a

legnagyobb rést ütni, ama határozmányokat a mit saját érdeke hozza magával, szabad kénye kedve szerint magyarázni. Ehez való jogát az első magyar ált. bizt. társulattal, ki a magyar gazdák jégszövetségének ügyvezetője — el nem ösmerem, és sokan vannak az országban a szövetség tagjai között, a kik azt velem együtt el nem ismerik. No hiszen így ugyan jóra menne ki a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége! Már mi is sok aggály hallatszik országszerte az ilyen szellemű kezelés ellenében. És az a legcelatársabb esett, hogy Miskolczon kiállítottak egy kötvény, arra reá vezettetik egy: — hivatkozunk reá — a 144. számú törzsbevallási szám, s midőn baj van, a kár ugyan felvétetik, de a kár ki nem fizettetik, mert ugymond a Társulat ama hivatkozott 144. törzskönyvi szám alatt a szőlő nincsen bevezetve. Hát minő hitele van akkor azon társulattal, mely a magyar gazdák jégszövetségének ügyeinek kezelője, ha ily módon jár el? és ilyen esetek előfordulhatnak, sőt ilyen esetek általuk törvényes és szabályos eljárásnak hirdettetnek! Hol tehát akkor a jogbiztonsága a jégszövetségnek s a jégszövetség tagjainak? Nem e a legönkényesebb eljárás e ez, a mi csak képzelhető?

Ha már annyira szívén viseli a szövetség érdekeit a felszólaló társaság s főügynöksége, hogy magyarázható meg az, hogy a károk rendezésére a szövetség bizalmi férfiai most már egyáltalában nem vétetnek igénybe, de mert a szövetség a 19. §. szerint a kárfelvételi költségeket is a főügynökségi költségek arányában tartozik a szövetség megtéríteni, tehát nem a szövetség bizalmi férfiai közreműködésével rendeztetnek a károk, hanem a társulat becselőjével még a társulat gyakornokai is a szövetség költségein tanitattatnak be. Az én felfogásom az, hogy az nem a szövetség érdeke, hogy a társulat gyakornokai a jégszövetség költségén tanuljanak be. És így nem csodálom, hogy a szövetségi mérleg elkészítési módjára is hallhatam aggályokat.

Ezek képezik a második okot, a miért lemondtam és összeköttetésemet az e. m. ált. biztosító társulattal megszakítottam.

Ama felülvizsgálati körutamban halottam már igen sok aggodalmat s panaszt, melyek amellett tanuskodtak, hogy a társulat épen nem viseli annyira szívén a szövetség ügyét, mint azt hirdeti, hanem hogy ezen ügyet legfőképpen saját előnyére igyekezik kihasználni s ma ezen aggodalmak már szélesebb körben is közbeszéd tárgyát képezik.

Magam részéről azonban, mint a jégszövetség tagja, azt kértem és kíváncsi is vagyok reá, hogy a tavaly már biztosított szőlőmnél, mely a 144. számú törzsbevallási számmal ellátott 2256. kötvényszám alatt szerepel, s mely 600 ftra volt biztosítva, s mely után én 50 ft díjat fizettem, mily nyeresémi csoportban szerepelek? s hogy lesz az én esetleges nyereségem kiténtetve? s hogy ha kötvényem tavaly bevállásom alapján kiállított s a 144. számú törzsbevallási szám is reá vezetett, miért nem érvényes az az elől említett s hivatkozott 5. §. világos intézkedése dacára sem? Én itten azon basáskodó önkényt s azon fékezhetetlen hatalmaskodást látom, a mely biztosítási ügyleteinken idáig is végig vonult, s melyet az első magyar emberei oly utánozhatlan modorban érvényesítettek, amiért azután az első időben oly nehezen indult meg a jégszövetségnek az első magyar bizt. társulat kezelése mellett való fejlődése s népszerűsítése.

A harmadik ok az, hogy az első magyar ált. biztosító társulattól megváltam, az hogy érdekében kifejtett működésemet avval jutalmazta, hogy a gazdasági egyesület titkári hivatalában vezetett főügynökségi jutalékaimat a legönkényesebben elvonta, más feleknek kiosztatta s három év óta sem bírok ezekkel rendbe jönni, s hogy így e téren is nagyobb összeggel károsítottam meg. Ez azon társulati ügynökök ellenében alkalmaszott méltányos eljárás, melynek alapján az ügynök megszerzi a verseny társulatokkal szemben a társulattal a feleket, s a jutalékok mégsem jutnak ama szegény ügynököknek, hanem avval a társulat kénye kedve szerint disponál, de a körlevelekben minduntalan hivatkozik az ügynökök ügybuzgóságára s a hosszú idejű jutalékok élvezetének reményével biztatván őket, sem ígértét, sem az erre vonatkozó szabályokat nem tarja meg, a mint hogy eziránt hozzám sok panasz érkezett.

A 4-ik ok az, hogy oly díjváltókat, melyeket a fél kifizetni ígért, ha aziránt be nem pereltetik, a miskolci főügynökség beperelt, s midőn a pert a társulat elvesztette, több száz ftig azon díjváltókat, melyeket én nem zsíráltam, terhemre írt, melynek terhemről való leírása iránt is perre vagyok utalva.

Tehát míg egyes jó feleim jutalékait tőlem elvonta, addig a kétes és általa jótállással el nem látott s per útján általa már elvesztett összeget általam kívánja kifizetni, holott ilyen szerződést én az első magyarral soha sem kötöttem.

Az 5-ik ok, hogy a múlt évben 640 forintot, melyet a gazdasági egyesület jutaléka címén nyugtattam s melylyel a gazdasági egyesület pénztá-

Hirdetmény.

A Olsinko községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi november hó 29-ének reggeli 9 órája a kir. törvényszék elé **R a i s z B é l a** kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzött. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi szept. hó 30-án.
ifj. **Vályi**, jegyző. **Hammersberg**, elnök.

Fischer és Heidelberg-féle

Creolin

biztos szer járványos száj- és körömbaj ellen.

Jutányos áron kapható:

Reichard Testvéreknél

S.-a.-Ujhelyben.

Irnoknak keres-

tetik Ujévtől egy jó családból való meglelt fiatal ember, teljes ellátás és 200 ft évi fizetés mellett a berrettői gazdaság részére Levelek Szirmai Balamér urhoz Berettón, u.p.Bánócz intézendők.

2-3

BERCZIK NÁNDOR

asztalos mester S.-a.-Ujhely

Vanszerencsém b. tudomására hozni, hogy Sátoralja-Ujhelyben a volt tűzoltó-örtanya helyiségében levő

asztalos-műhelyem

a kor kívánalmainak megfelelőleg berendezve és felszerelve megnyitottam.

Budapesten az első rendű gyárakban nyert szakismereteim, valamint az ottani ipar-rajziskola építészeti osztályánál 6 éven át nyert tanulmányaim alapján felvállalok és készítek mindenemű **épület- és bútormunkákat; a legújabb divatu rajz- és kézminták bemutatása mellett.**

Munkáim jótállás mellett a **legjutányosabb** árakban lesznek számítva és a **legpontosabb** kiszolgáltatást ígérve maradtam

kiváló tisztelettel:

Berczik Nándor,

asztalos mester.

6-10

Weisz Bertalan butor- és épület-asztalos
S.-a.-Ujhely (Kis-piacz).

Van szerencsém a n. érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy néhai édes atyám Rákóczi-utczai

butorraktárát és asztalos műhelyét

által vettem, a kor igényének megfelelően berendeztem és felszereltem.

Minek folytán **asztalos műhelyemet** e szakba vágó **butor- és épületfa** munkálatok elkészítésére ajánlani bátorodom, dus választékú

butor, éro és fakoporsó
RAKTÁRAM

uj berendezése pedig az e tekintetbeni szükségletek előnyös kielégítésére fog szolgálni.

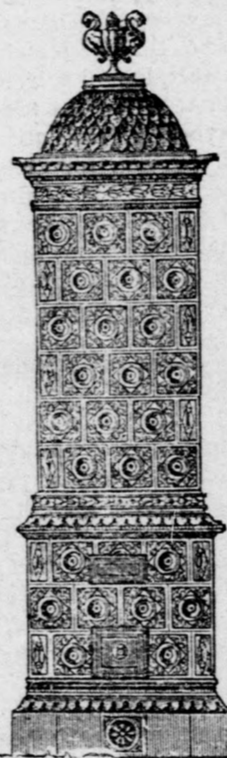
Megbízások gyors és pontos eszközlését, szolid és tartós kivitel, versenyképes árszámítást ígérve, vállaltom támogatását kérve maradok

mély tisztelettel

Weisz Bertalan.

7-10

Valódi

krakói cserépkályháimat

18-30

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan **tökélyesbítette**, hogy így, a már eddig is **kitünő** minőség, **szépség** és **páratlan jószágért** kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fenntarthassa.

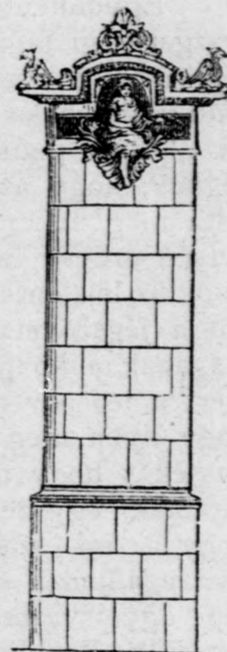
Sikerült továbbá, egy más ha sonrangu tiszta tűzálló (Chamatte) agyag készítményeinek eladását átvenni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s **nem** elegendő izléses kályhák helyett a **másodosztályú fehér kályhákat** igen jutányos árakban szállíthatom.

Megrendeléseket kérek **Reichard Mór és fia** urak vagy **Thoman Vilmos** urhoz S.-a. Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint eddig is jó oldalról ismert

hollóházi köedény gyáramat

legújabb **majolika** gyártásra is berendeztem, s egyúttal a birtokomba lévő majdnem páratlan jó minőségű anyagból a legújabb izlésnek és mintáknak megfelelő

tűzálló majolikamázu cserépkályhákat

is és pedig minden nagyságban és színben folyton gyártatok.

Midőn ezennel szerencsés vagyok nevezett gyáram e termékére a n. é. közönség becses figyelmét kikérni, esedezem a megrendeléseket akár gyáramba, akár **Bokor József** s.-a.-ujhelyi üveg- és porcellán kereskedésében megtenni.

Kiváló tisztelettel

Istványi Ferencz,

köedény gyáros.

4-4

Posta: Hollóháza, (Abaujvármegye.)

186. sz./1890.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbíróóság 2210/p. 890. számú végzése által Czipszer Dezső javára Czipszer Sámuel és neje Hupsdi Betti ellen 805 ft tőke, ennek 1890. év január és ápr. hó 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 26 ft 90 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 668 forintra becsült házbutorok, eszközök, ágy, ruha és asztalneműek és szeszes italokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szerencsi kir. járásbíróóság 3290/p. 90. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis H.-Némétiben, végrehajtást szenvedők lakásán és a kocsma helységben leendő eszközésére 1890-ik év okt. hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szán-lékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Végül hivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldőnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szerencsen, 1890. évi okt. hó 1. napján.

Hegymeghy László,

kir. bír. végrehajtó.